האי נמי תיפוק לי ימוחלב נבלה מי שאיסורו

משום בל תאכל חלב נבלה יצאתה זו שאין

איסורה משום כל תאכל [חלב נבלה] אלא

משום ממא אלא האי מריפה מיבעיאו לאיתויי

חיה סלקא דעתך אמינא מי שחלבה אסור

ובשרה מותר יצאת זו שחלבה ובשרה

מותר קמ"ל א"ל בו מאי שנא ממאה דאין

חלבה חלוק מבשרה חיה גמי אין חלבה חלוק

מבשרה ועוד הכתיב יואכל לא תאכלוהו

אלא אמר אביי מריפה לגופיה איצמריך שלא

תאמר הואיל וממאה אסורה מחיים ומריפה

אסורה מחיים מה ממאה חלבה ממא אף

שריפה חלבה שמא אי הכי האי נמי מיבעי 🏵

שלא תאמר הואיל ועוף ממא אסור באכילה

ומריפה אסורה באכילה מה עוף ממא אינו

מטמא אף טריפה אינה מטמאה ועוד מי איכא

למילף שרפה משמאה שמאה לא היתה לה

שעת הכושר מריפה היתה לה שעת הכושר

וכי תימא מריפה מבמן מאי איכא למימר

במינה מיהא איכא אלא אמר רבא התורה

אמרה איבא איסור נבילה ויחול על איסור

חלב יבא איסור מריפה ויחול על איסור חלב

וצריכי דאי אשמעינן נבילה משום דמטמיא

אבל מריפה אימא לא ואי אשמעינן מריפה משום (*) דאיסורה מחיים אבל נבילה

אימא לא צריכא ור"מ האי מריפה מאי עביד

ליה מיבעי ליה למעומי שחימה שהיא לפנים

ורבי יהודה ימריפה אחרינא כתיב ורבי מאיר

חד למעומי שחימה שהיא לפנים וחד למעומי

עוף ממא ורבי יהודה מנבלה יו נפקא ליה

וֹרבי מאיר האי נבלה מאי עביד לה לשיעור

אכילה בכזית ותיפוק לי מקרא קמא מראפקיה

רחמנא בלשון אכילה חד ילשיעור אכילה

בכזית וחד לשיעור אכילה בכדי אכילת פרם

ם"ד אמינא הואיל וחידוש הוא יותר מכדי

אכילת פרם נמי ליממא קמ"ל יח"ר יוחלב

נבלה וחלב שרפה יבחלב בהמה שהורה

הכתוב מדבר אתה אומר בחלב בהמה

מהורה הכתוב מדבר או אינו אלא בחלב בהמה ממאה אמרת

מיהר מכלל שחומה ומיהר מכלל חלב מה כשמיהר מכלל שחומה במהורה

ולא בממאה אף כשמיהר מכלל חלב במהורה ולא בממאה או כלך לדרך

זו מיהר מכלל נבילה ומיהר מכלל חלב מה כשמיהר מכלל נבילה בממאה

ולא בטהורה אף כשטיהר מכלל חלב בטמאה ולא בטהורה אמרת

א מיי' פ"ז מהל' מאכלות אסורות הלכה ב: בז ב מיי פ"א מהלי אבות

תורה אור השלם

 וְחֵלֶּב נְבֵלֶה וְחֵלֶּב טְרַפְּה
וְחֵלֶב נְבֶלֶה וְחָלֵב טְרַפְּה
וְאַכֹּל לְא תאבלהו: ויקרא ז, כד 2. נבלה וטרפה לא יאכל

ייקרא כב, ח ויקרא כב, ח ג. וְכָל נֶפָשׁ אֲשֶׁר תֹּאבַל נְבֵלְה. וטרפה באזרח ובגר וכבס בְּנֶי יְּנְי וְרְחַץ בָּמֵּיִם וְטְמֵא עִד בְּעֶרֶב וְטְהֵר: ויקרא יז, טו נְבֶלָה וּטְרֵפָה לא יאכַל הְעֶרֶב וְטְהַר: ויקרא יז, טו בַלְה וּטְרְפָּה לא יאבל לְטְמָאָה בָּה אֲנִי יְהֹוְה: . ויקרא כב, ח

מוסף רש"י

התורה אמרה יבוא איסו נבילה ויחול על איסור חלב בר׳, האי ואכל לא מאכלוהו לא לריך דהא כתיב כל חלב וכל דם לא תאכלו ומשום דנתנבלה או נם מחככו ומשום דנמנכנה חו נטרפה מי אזיל ליה איסור חלב ולמאי אלטריך אלא החורה אמרה דחייב משום שני לאוין משום לאו דחלב ומשום לאו דטרפה דלא מימא אין איסור חל על איסור

נוםחאות רש"י כת"י

האי נמי סיפוק ליה דו". חלב טמאה תיפוק ליה נמי דמטמאה דמהיכא מימי לטהרו מהאי קרא דיעשה לכל מלאכה האי לאו בטומאה כמיב דהא לא תאכלוהו לחלב כחיב: מי שאיסורו משום אכילם חלב. ובש אימא טריפה מנבילה נפחא לו דלא מטמא מדאילטריך למיכתב קרא לטומאה בה אצל אזהרת נבילה לא יאכל דהא דטומאה קרא יתירא יאכל דהא דטומאה קרא אחרינא הוא דהא כמיב קרא אחרינא והנפש אשר תאכל נכילה וטריפה כבס בגדיו למה נאמר כו': אנא האי טריפה מבעי ליה לאסויי חיה. שיהא חלבה טהור אם נתנבלה שיהת תכבה טהור חם נתנבנה וטריפה רבויא משמע כל שיש במינו טריפה: דפלקא דעסך אמינא. מי שחלבה חלוק מבשרה הוא דחלבה טהור יצאתה זו שחלבה יאות מותר כבשרה ומשנמנבלה נמי מותר כבשרה ומשנמנבלה נמי יטמא חלבה כבשרה קמ"ל: ופרכינן היכי מלית למימר דחלב זיה נבילה טהור, מאי שנא טמאה. ראמרן לעיל חלבה טמא: דאין כון חלכה חלוק מבשרה. ולא קרינא ביה ואכול לא תאכלוהו אחלב לחודיה שהרי הבשר אסור: חיה נמי אין חלבה חלוק מכשרה. לאוסרו ולא קרינא ביה ואכול לא מאכלוהו דשניהן מותרין הלכך לענין טומאה נמי טמא כבשרה: נענין טומחה נמי טמח כבשרה: ועוד הא כחיב. בהאי קרא גופיה ואכול לא מאכלוהו אלמא לא טהר מידי נבילה אלא חלב האסור באכילה אבל חלב חיה לא טהר אותו הכתוב את נתובלה החיה אלא מלד תנוחה כבשר נחבה: פינן לקמן דחלב חיה לא טהר הכתוב: עריפה לגופיה אילעריך. לטהר חלב טריפה שנתובלה ולעולם טריפה חיה ודהאמרת הרי ונעונט עריפה להי הקחונות האר נבילה אמורה אילטריך שלא מאמר וכר': אי הפי האי טריפה דכתיב גבי עוף לגופיה אילטריך ולותר עוף טריפה שמת מטמא בבית עוף טריפה שמת מטמא בבית הבליעה שלא תאמר כו': ועוד. גבי בהמה: מי איכא למילף טריפה להכי אתי טריפה דגבי חלב משום סיפא דקרא דכתיב לא תאכלוהו לומר שאם אכל חלב טריפה שנת בלה יתחייב משום חלב וגבילה וטריפה שלא תאתר אין איסור חל על איסור ולא יעבור אלא משום חלב דאיסוריה קדים לכך הוזכרו נבילה וטריפה במקרא: משום אלא לאתויי חיה ₪. כך גרס הקונטרס וקשה דמאי קפריך מ״ש טמאה כו׳ אדרבה משום דדמי לטמאה אינטריך קרא לאתויי ומאי פריך נמי ואכל יח לא תאכלוהו אדרבה משום הכי אינטריך קרא טריפה דמשמע כל שיש במינו טריפה חלבה טהור ואפי׳ חיה

ור"ת גרם אלא למעוטי חיה מאי טעמא מי שחלבה אסור וכו׳ ול"ג סד"א ופריך אמאי אינטריך קרא לומר דחלב חיה טמא מאי שנא טמאה כו' שו ומיהו קשה דטריפה לא משמע למעוטי אלא לרבויי כל שיש במינה טריפה: מה ממאה חלבה ממא. וכים תימא מה לטמאה שכן אין שחיטתה מטהרתה תאמר לטריפה חיה תוכיח: יבא איסור נבילה ויחול על איסור חלב. מימה ° למאן דאית ליה

איסור מוסיף למה ליה קראי וכי תימא מהכא יליף בעלמא שאני הכא דאיסור חלב קל הוא דהותר מכללו ולכך אתי איסור נבילה וחייל עליה: ואי אשמעינן מריפה משום דאיסורא מחיים כו'. תימה דבפ"ב דחולין

(דף מ:) עביד ק"ו איפכא ומה מחיים אתי איסור טריפה וחייל אאיסור חלב נכילה דלאחר מיתה מבעיא ושם פירשמי: וחד למעושי עוף שמא. הא דלא נפקא ליה לרבי מאיר מהיכא דנפקא ליה לרבי יהודה משום ° דר׳ מאיר לטעמיה יי דאית ליה איסור חל על איסור: ורבי מאיר האי נבילה מאי עביד ליה. וח״ת על כרחיך לריך לכתוב נבילה דאי הוה כתיב טריפה לא יאכל לטמאה בה ולא כתב נבילה אם כן הוה אמינא דטריפה בלא נבילה מטמאה כאו וי"ל כיון לכתיב בב] (ויקרא יו) (והנפש) [וכל נפשן אשר תאכל נבילה וטריפה מה הַתם נבילה עמה אף כאן נבילה עמה: לשיעור אכילה בכוית. חיפשר דרבי יהודה נמי אית

ליה ואע"ג בו דלא מיותר: יצתה חיה שחלבה ובשרה מותר. הא דדחיק בפרק בהמה המקשה (חולין דף ע:) לאשכוחי דנבלת חיה טהורה מטמאה ולא ביו מלי למידרש מהכא דהא חלבה טמא דאי לאו דאשכחן במקום אחר דנבלת חיה מטמאה לא הוה דרשי הכי: האי נמי סיפוק ליה כו'. חלב טמאה תיפוק ליה נמי דמטמא דמהיכא תיתי לטהרה מהאי קרא דיעשה לכל מלאכה האי לאו בטמאה כתיב דהא כתיב [ואכל] לא תאכלוהו לחלב: מי שאיסורו משום אכילת חלב ח. ובשרה מותר טיהרתי לך ילאת זו שכולה אסורה

משום בל תאכל טמא ואכתי אימא

טריפה למה נאמרה כו': אלא האי טריפה מיבעי לאיחויי חיה דם"ד מי שחלבה אסור כו' קמ"ל ה"ג. ושינויא הוא לאיתויי חיה טהורה שמתה שחלבה טהור דס"ד ואכל לא תאכלוהו כתיב בהאי קרא מי שחלבו אסור ובשרו מותר טיהרתי לך חלבה מכלל נבילה אבל חיה שחלבה מותר כבשרה לעניו ובילה נמי יטמא כבשרה קמ"ל טריפה כל שיש במינו טריפה ואפילו חיה: ופרכינן מ"ש טמאה. דלא נפקא לן לטהר חלבה מהאי קרא דאין חלבה חלוק מבשרה ולא קרינא זו ואכל לא תאכלוהו לחלב לחודיה שהרי הכל

איסור: חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה. לאיסורו ולא קרינא ביה ואכל לא תאכלוהו: ועוד. ממשמעותא דקרא נמי תיקשה לן דלא בחלב חיה קאי דהא כתיב ואכל לא תאכלוהו ולקמן [ע"ב] ילפינן מינה בברייתה בשמעתין בחלב חו חיה נבילה לא טיהר מכלל טומחה: טריפה לגופיה חילטריך. לטהר חלב טריפה שמתה ולעולם טריפה חיה ודקאמרת הרי נבילה אמורה אינטריך סד"א הואיל וטמאה אסורה מחיים וטריפה מחיים אסורה כו': אי הכי. טריפה דכתיב גבי עוף נמי אילטריך לגופיה ולומר עוף ש שמתה מטמא בבית הבליעה שלא תאמר כו': ועוד. גבי בהמה: מי איכא למילף טריפה מטמאה. דניבעי קרא לטהר: ה"ג אלא אמר רבא (כו') התורה אמרה. בא הכתוב לומר לך יבא איסור כו׳ ומשום אכל לא תאכלוהו דסיפיה דקרא פירש בו נבילה וטריפה לחייב את האוכלו משום חלב ומשום נבילה ומשום טריפה שלא תאמר אין איסור נבילה וטריפה חלין על איסור חלב שקדם לכולם: משום דמטמיא. הילכך חמירא לחול על איסור חלב: ורבי מאיר. דאמר די עוף שחיטתו מטהרת טריפתו: האי טריפה. דגבי עוף מאי עביד ליה: למעוטי שחיטה שהיה לפנים. וכדחמרן לעיל (דף סט.) מה טריפה ששווה בפנים כבחוץ ילא השוחט עוף חולין בפנים כו׳ טריפה אחרינא לחיב. גבי נבילת עוף טהור וכל נפש אשר תאכל נבילה וטריפה באזרח ובגר וכבס בגדיו ז

(ויקרא יז) וחד לא יאכל נבילה וטריפה לטמאה בה (שם כב): **וחד למעוטי עוף טמא.** דדרשינן [סט:] מי שיש במינו טריפה: **ורבי יהודה**. עוף טמא מקרא יחירא דנבילה לא יאכל נפקא ליה דלא אינטריך אלא לדרוש ולומר מי שאזהרתו משום בל תאכל נבילה יצא או זה שאין איסורו משום בל תאכל נבילה אלא משום בל תאכל טמא: **ורבי מאיר האי**. קרא ימירא דנבילה לא יאכל מיבעיא ליה ללמד טומאחו יש שאינו מטמא אלא יש כשיעור איסור אכילתו דהיינו כזית: מקרא קמא. והנפש יש אשר תאכל: בכדי אכילת פרס. שאם שהה באכילת כזית יותר מכדי אכילת פרס הרי היא כשאר אכילות שאין מצטרפין לעונשין ואף זו אין מצטרפת ליטמא בבית הבליעה: ד**חידוש הוא.** שלא מצינו בתורה טומאה כזו שאין לו טומאה מבחוץ ובבית ייז הבליעה באה לו טומאה (¹²) **הכחוב מדבר.** לטהרו מלטמא משום נבילות: **טיהר מכלל שחוטה**. טיהר מלטמא מטעם שחיטה שהשחיטה מטהרתה: וטיהר מכלל הלב. מטעם חלב טיהר את הנבילה מלטמא שכתב כאן שחלב נבילה טהור: מה **כשטיהר.** בשר שחוטה מלטמא טהורה טיהר ולא טמאה דטמאה אין שחיטתה מטהרתה דילפינן לה במ״כ^{ה)} מקרא ימירא ולאלה מטמאו כל הנוגע בהם במוחם [ויקרא יא] והאי בהם יתירא הוא לומר אע"פ שהן שחוטין ומה אני מקיים במוחם במוחם ולא בחייהם ובבהמה טמאה כתיב דסמיך ליה כל הבהמה אשר היא מפרסת פרסה (ד) וגו': אף כשטיהר משום חלב. מלטמא בטהורה טיהר ולא בטמאה: ה"ג בתורת כהנים 🌣 אמרת כלך 🖦 לדרך זו טיהר מכלל נבילה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל נבילה בטמאה ולא בטהורה אף כשטיהר כו'. טיהר בשר נבילה מלטמא ולקמן מפרש לה בנבלת עוף טמא וטיהר מכלל חלב כדאמרן: בטמאה ולא בטהורה. עוף טמא טיהר מלטמא בבית הבליעה ולא עוף טהור:

נתילה ומריסה במקרא? משום הילכך חמירא למיקור חלב: ור' מאיר. דאמר שחיטמו מטהרת טריסחו: או עייפה במקרא? משום שחיא לפנים. ובדאמרן לעיל מה טריסה שחים בפנים ככחון 'לא השחט מולין בפנים כר הואל וא שוחם בפנים ככחון? מרפה אחרינא הסיב. בני נכלת שף טהור נכילה וטריסה לא יאכל למתאה בה: וחד למעוטי נעוף מאח. דרביטין שיש במינו טריסה ילא שף טתא מקרא ימירא דרביטין שיש במינו טריסה לא אחרינא הסיב. בני נכלת שף טהור נכילה וטריסה לא יאכל מיבעי ליה ללמד על טומאחו שהיא בשישר איסור אכילת והכש אשר האכל נכילה: כדו ארים פרם, באם שהה באכילת מיבע להיו באחר במינה בא אחרינה משום בל מחום במה באכילת מיכח במילה ביותר אותר במחר שוחה במותר אותר במחר שוחה במותר אותר במחר שוחה במותר אותר במחר שוחה במותר במותר במחר שוחה במותר ב

א) חולין לז. וְקג.ן, ב) ת״כ פי״ב ל) מוכן כו נקובן, כי ז כפי ב ה"ב, ג) שם צו פרש' י ה"ה, ל) לעיל סט:, כ) שמיני פרש' ה פ"ז ה"ה, ו) [יכמות לר.]

הגהות הב"ח

(d) גמ' מינעי ליה שלא מאמר: (ב) שם טריפה משום (דאיסור) מחיים) מאימ. ונ"צ בפיצ דחולין דף לו בפרש"י מבואר דגרם דמיחסרא וע"ש: (ג) רש" ד"ים זמיוזסרא ועיש. (ג) ישייף ייי למידוע וכו' עומלה הק"ד ולח"כ מ"ה בחלב בהמה טהורה הכמוב: (ד) ד"ה מה כשטיהר וכו' פרסה ושומע איננה שומעת וגו' המ"ד:

גליון הש"ם

תום' ד"ה יבא ובו' לפאן דאית ליה איבור בוביף. תמום לי מה מוסיף יש בנכילה על מלב דהוא רק כולל. ואי דנאסר לגבוה הא בבהמה בע"מ דלא חזי לגבוה הו רק טולל: ד"ח וחד בו" דר"ח למעדת מניטול לשעמיה. ממוה לי הא מניטו רק למעמיה. ממוה לי הא מניטו רק לר"מ בכרימות דס"ל איסור כולל משא"כ נמוסיף ואיסור ב"א משא"כ בנכילה על עוף טמא:

שינויי נוסחאות

אן נ"ל מיבעי ליה למעוטי חיה מי שחלבו אסור ובשרו מותר יצתה חיה שחלבה ובשרה מותרין מאי שנא וכו' (כי"צ ומי). וע' תוס': ב] מינות א"ל נמחק (*ש"מ): ג] נ"ל אסור מחיים וטריפה אסורה מחיים (כי״צ): ד] נ״ל עוף טמא מנבלה (כי״צ): ה] נ״ל מיבעי ליה לשיעור אכילה (בי־m): ו] ע' ק"ד למדברי המפרט נר' דגרס בגמ' משום בל תאכל חלב. ול"ג נבילה. וע' מו"ק: ז] קרינא ביה (ש"מ): ח] ל"ל דחלב (ש"מ): ביה (ש"ח). הן ל"ל דחלב (ש"ח). מ] עוף טריפה שמתה נמי כל"ל (ש"ח): ין כלון הס"ל ומס"ל חד. נבילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה כל"ל (שחכ"י וצ"ק): יא] תיכות יצא זה כו' על אלא, אן מינות יצא זה כרי עד ארא, ארא, ול"ל ולא מי שאזהרתו אף משום וכרי (ש"מ): יכ] על טומאתו (ש"מ ע"פ וש"י כתי"): יג] נ"ח אלא שיעור אכילתו (ב"ש): יר] ל"ל וכל נפש (צ"ק): מו] אלא בבית הכליעה (ש"מ עפ"י רש"י כת"י): מו] 5"ל או כלך (צ"ק): יו] כט"מ נוסף ופריך ומ"ש כו' א"כ יהיה טמא ועוד הא כתיב בההוא קרא ואכל כו' והיכי מרביתו לחלב חיה דטהור כך גרס הקונטרס כו': יח] הכתיב ואכל כנ"ל (ב"ש): יש] בש"מ נוסף כלומר למה לי טריפה לחלב מה לטמאה שכן אין . תימה לטריפה וכ"ת חיה תוכיח איכא למפרך מה לחיה שכן חלבה טמא אפי׳ כשאינה טריפה תאמר בבהמה טהורה שחלבה טהור כשאינה טריפה. ודו"ק כ"ל ואם שגיתי אתי חלין משוגתי (חדו נשדב). ועי" ל"ק, מו"ק, וק"ד: כא] בס"א נוסף והיקשא דעוף לבהמה איצטריך לשחיטה וי"ל כו' ש"מ): כב] דכתיב קרא אחרינא כל נפש כל"ל (מחר״ם: הוה דריש מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא עוף טמא כמש"כ גבי חלב נבלה דממעט כמש״כ גבי החלב נברה דממעט בהמה טמאה אע״ג דלא מייתר (ב״ש): כד] לא מצי כל״ל (ש״מ): כה] נדל״ל לגלות דאיסור חל על איסור גם גבי נבלה ולהכי עביד בר' (גליום: בו) בשאר כמה"י ברי (גרוו). כון נטנור ענסיי ליתל ולריצב"א נראה לקיים גיר׳ הקונטרס: כון ("ל דאין חלבה חלוק מבשרה. דשניהם אסורין חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה דשניהם מותריז . הילכך לענין טומאה נמי יטמא

שוטה מקובצת אבל גבילה אימא לא צריבא. הקשה רפינו שמואל אמאי אינטריך לעשות לריכותא מנכילה, פשיטא דופילה אינטריך למיכתב דשמעינן מינה מיששה לכל מלאכה דמלג נפילה היינו לאחר שנמגבלה טהור דלא הוה שמעינן ממלג טריפה. וחירן הר"ס דעפיד לריכותא למה ערפינהו קרא

שיבור, בוקר ברך אבר נביהה אישא היא בייהה הקסה רכינו פנחות החירות מחת נרטימה מתפים דנכיה היעטריך נמחת דרטימה להימ הפרסים המתפים, הסיסו החירות היום המתפים, הסיסו החירות ה להביא הברייתא גופיה דלקמן, אלא ודאי אכתי הברייתא לא ידע ופריך ממשמעות דקרא כדפי' (הר"פ ד"ד):